

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına ehtiyac yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Tərbiyə işinin metodikası fənninin tədrisində tələbələrə təhsil-tərbiyə müəssisələrində aparılan tərbiyə işlərinin sistemi, planlaşdırılması, tərbiyə işlərinin təşkili, hazırlanması və həyata keçirilməsi metodikası haqqında nəzəri bilik və praktik bacarıqların verilməsi nəzərdə tutulur. Fənnin tədrisində tələbələr tərbiyə işlərinin nəzəri məsələlərinin praktik həlli yollarını öyrənir, təlim və tərbiyə müəssisəsində tərbiyəçilik fəaliyyətinin bütün istiqamətlərini mənimsəyirlər. Kursun tədrisində bir sıra nəzəri məsələlərlə yanaşı, təhsil müəssisələrində həyata keçirilən tərbiyə işlərinin təşkili formaları, metodları, səciyyəvi xüsusiyyətləri, tərbiyə prosesinin təşkilinə verilən pedaqoji-metodik tələblər, müəllim-şagird münasibətlərinin pedaqoji əsasları, nəzəriyyə ilə təcrübənin qarşılıqlı əlaqə imkanları, tərbiyə işlərinə rəhbərlik, həmçinin yeni texnologiyalarla əlaqədar məsələlərə aydınlıq gətirilir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və ya laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır. İmtahan biletinə, bir qayda olaraq fənn üzrə proqram materialını əhatə edən 5 sual daxil edilir. Hər sual 10 bala qədər qiymətləndirilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinləndən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D

5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: 45 saat (30 saat müəhazirə, 15 saat seminar)

Nö	Keçilən müəhazirə mövzularının məzmunu	Müh.	Tarix
I kollokvium mövzuları			
1.	Azərbaycanda məktəbəqədər tərbiyə və təhsilin inkişafı tarixindən Plan : 1.Məktəbəqədər tərbiyə və təhsil haqqında klassik mütəfəkkirlərin pedaqoji fikirləri 2.Azərbaycanda məktəbəqədər müəssisələrin inkişafı tarixindən 3.Məktəbəqədər müəssisələrdə uşaqların inkişafı, tərbiyəsi və təhsili işinə verilən tələblər 4.Müstəqillik illərində uşaqların inkişafı, tərbiyəsi və təhsilinə dair Mənbə: [2;4;6;7;11;12]	2	
2.	Tərbiyənin yaranması və inkişaf mərhələləri Plan : 1.Tərbiyə anlayışı və pedaqogika elmində tərbiyəyə verilən təriflər 2. Tərbiyənin mütəşəkkil formalarının yaranması. 3.“Oğuznamələr”də təlim-tərbiyə məsələləri 4.“Kitabi-Dədə Qorqud” dastanı təlim-tərbiyə mənbəyidir Mənbə: [2;3;5;6;8]	2	
3.	Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində kurikulumun həyata keçirilməsi məsələləri. Plan: 1.Məktəbəqədər kurikulumda əsas anlayışların şərhli 2.Məktəbəqədər təhsildə inkişaf sahələri 3.Inkişaf sahələrinin inteqrasiyası 4.Uşaqların bilik, bacarıq və vərdişlərinin səviyyəsinin dəyərləndirilməsi Mənbə: [2;5;6;10]	2	
4.	Tərbiyə prosesinin əsas istiqamətləri Plan: 1.Əxlaq tərbiyəsi haqqında anlayış. 2.Zehni tərbiyənin başlıca vəzifələri 3.Əmək tərbiyəsinin vasitə və yolları 4.Estetik tərbiyə haqqında anlayış 5.Fiziki tərbiyə haqqında anlayış Mənbə: [2;6;11;12]	2	
5.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində didaktik prinsiplərin həyata keçirilməsi yolları. Plan: 1.Təlimdə ideyalılıq prinsipi və əldə olunmuş bilik, bacarıqların həyatla, əməklə əlaqələndirilməsi prinsipi 2.Təlimdə elmilik və müvafiqlik prinsipi 3.Təlimin inkişafetdirici və tərbiyəedici prinsipi 4.Təlimdə əyanilik və sistemətiklik prinsipi 5.Təlimdə fərdi yanaşma və şüurlülük və fəallıq prinsipi 6.Məktəbəqədər təhsil kurikulumunun xüsusiyyətləri Mənbə: [6;7;8;11;12]	2	
6.	Məktəbəqədər yaşlı uşaqların əqli tərbiyəsi. Plan: 1.Əqli tərbiyənin əhəmiyyəti 2.Əqli tərbiyənin vəzifələri 3.Hərtərəfli inkişafda əqli tərbiyənin rolu 4.Əqli tərbiyənin məzmunu və formaları, ətraf həyatla tanışlıq 5.Məktəbəqədər yaşlı uşaqların əqli tərbiyəsində valideynlərin rolu 6.Uşaq inkişafının izlənilməsinin təşkili Mənbə: [9;11;12]	2	

7.	Məktəbəqədər yaşlı uşaqların əxlaq tərbiyəsi. Plan: 1. Əxlaq tərbiyəsinin ümumi əsasları2. Əxlaq tərbiyəsinin prinsipləri 3. Məktəbəqədər yaşlı uşaqlarda Vətənə sədaqət və Milli Orduya məhəbbət hissələrinin formalaşdırılması4. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların insanpərvərlik və ədəb-ərkanlıq ruhunda tərbiyəsi5.Məktəbəqədər yaşlı uşaqların təbiətə məhəbbət ruhunda tərbiyəsi Mənbə: [9;11;12]	2	
II kollokvium mövzuları			
8.	Məktəbəqədər yaşlı uşaqların fiziki tərbiyəsi Plan: 1.Fiziki tərbiyənin əsas anlayışları 2.Fiziki tərbiyənin məqsəd və vəzifələri 3.Fiziki tərbiyənin məzmunu və vasitələri 4.Fiziki tərbiyənin prinsipləri 5.Məktəbəqədər yaşlı uşaqların fiziki tərbiyəsində tətbiq olunan metodlar Mənbə: [11;12]	2	
9.	Məktəbəqədər yaşlı uşaqların əmək tərbiyəsi. Plan: 1.Əmək tərbiyəsinin əhəmiyyəti.2.Uşaq bağçasında əmək tərbiyəsinin məqsədi.3. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların əməyinin planlaşdırılması.4.Uşaqların əməyinin nəticəsi və qiymətləndirilməsi. 5. Uşaqların tərbiyəsində əməklə oyunların qarşılıqlı nəticəsi.6. Uşaqların yaşlıların əməyi ilə tanış edilməsi.7. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların özünəxidmət əməyi və özünəxidmət əməyinin heyata keçirilməsi metodikası.8.Ailədə məktəbəqədər yaşlı uşaqların əmək tərbiyəsinin təşkili. Mənbə: [9;11;12]	2	
10	Məktəbəqədər yaşlı uşaqların ekoloji tərbiyəsi. Plan: 1.Ekoloji tərbiyənin mahiyyəti 2.Ekoloji tərbiyənin vəzifələri 3.Ekoloji tərbiyənin prinsipləri 4.Təlim prosesində ekoloji tərbiyənin imkanları Mənbə: [9;11;12]	2	
11.	Məktəbəqədər yaşlı uşaqların estetik tərbiyəsi. Plan: 1.Estetik tərbiyənin mahiyyəti 2.Estetik tərbiyənin prinsipləri 3.Estetik tərbiyədə qarşıya qoyulan tələblər 4.Uşaqların estetik inkişafının imkanları 5.Estetik tərbiyənin məzmunu və metodları 6.Uşaq bağçasında estetik tərbiyənin vasitələri və təşkili Mənbə: [9;11;12]	2	
12.	Uşaq bağçasında tərbiyə işlərinin planlaşdırılmasının xüsusiyyətləri Plan: 1.Uşaq bağçasında təlim-tərbiyə işlərini planlaşdırmanın funksiyası və planlaşdırmaya verilən tələblər 2.Təlim-tərbiyə işlərinin planlaşdırılmasının məzmunu 3.Təlim-tərbiyə işlərinin planlaşdırılması formaları 4.Böyük qrup uşaqları ilə tərbiyə işlərinin planlaşdırılmasının xüsusiyyətləri 5.Tərbiyə işlərinə aid hesabat. Mənbə: [9;11;12]	2	
13.	Məktəbəqədərdə tərbiyə işinin təşkili və tərbiyə müəssisəsinə rəhbərlik. Plan: 1.Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrinin təşkili qaydaları 2.Məktəbəqədər müəssisəsinin maliyyələşdirilməsi 3.Məktəbəqədər tərbiyə müəssisəsinə uşaqların qəbulu və pedaqoji kollektivin tərkibi	2	

14.	Mənbə: [9;10;11;12] Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində bayram şənliklərinin təşkili. Plan: 1. Uşaq bağçasında bayram şənliklərinin əhəmiyyəti 2. Uşaq bağçasında ictimai-siyasi bayramlar 3. Uşaq bağçasında məişət bayramları 4. Bayram şənliklərinin keçirilməsinin pədaqoji şərtləri Mənbə: [11;12]	2	
15.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində oyunlar və onların təşkili. Plan: 1. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların həyatında oyunun əhəmiyyəti 2. Uşaq oyunlarının növləri 3. Uşaq bağçasında oyun uşaqların tərbiyə vasitəsi kimi Mənbə: [11;12]	2	
Cəmi:		30s.	

No	Keçilən seminar məşğələlərinin məzmunu	Sem.	Tarix
I kollokvium mövzuları			
1.	Azərbaycanda məktəbəqədər tərbiyə və təhsilin inkişafı tarixindən, tərbiyənin yaranması və inkişaf mərhələləri	2	
2.	Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində kurikulumun həyata keçirilməsi məsələləri. Tərbiyə prosesinin əsas istiqamətləri	2	
3.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində didaktik prinsiplərin həyata keçirilməsi yolları	2	
4.	Məktəbəqədər yaşlı uşaqların əqli və əxlaq tərbiyəsi	2	
5.	Məktəbəqədər yaşlı uşaqların fiziki və əmək tərbiyəsi	2	
6.	Məktəbəqədər yaşlı uşaqların ekoloji və estetik tərbiyəsi	2	
7.	Uşaq bağçasında tərbiyə işlərinin planlaşdırılması, tərbiyə işinin təşkili və tərbiyə müəssisəsinə rəhbərlik	2	
8.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində bayram şənlikləri və oyunların təşkili	1	
Cəmi:		15s.	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Təlim nəticəsində magistrantların əldə etməli olduqları təsəvvür, bacarıq və vərdişləri:

- elmi-tədqiqat sahəsi üzrə məqsəd və vəzifələrin, elmi-nəzəri araşdırmaların əhəmiyyəti;
- müqayisə, ümumiləşdirmə və sistemləşdirmə;
- konkretləşdirmə, tənqidi yanaşma, ziddiyyətləri görmə bacarığı;
- təhlil etmə bacarıq və vərdişlərinin formalaşdırılması.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- *Təqdimatın hazırlanması*
- *Müzakirə metodları: diskussiya, debat, müzakirə*
- *Tapşırıqlar, müstəqil iş*
- *Layihələr*

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

FTN 1. Məktəbəqədər təhsilin nəzəri əsaslarını bilir və izah edə bilir;

FTN 2. Uşaqların yaş və fərdi xüsusiyyətlərinə uyğun təlim-tərbiyə metodlarını tətbiq edə bilir;

FTN 3. Təlim-tərbiyə prosesində effektiv planlaşdırma və təşkilatçılıq bacarıqları nümayiş etdirir;

FTN 4. Valideynlərlə və digər mütəxəssislərlə əməkdaşlıq qurmaq bacarığına malikdir;

FTN 5. Məktəbəqədər yaşlı uşaqlarda sosial, emosional və əqli inkişafı dəstəkləyir;

FTN 6. Təlim-tərbiyə prosesində milli-mənəvi dəyərləri və inklüzivliyi nəzərə alır;
FTN 7. Tədqiqat aparmaq və öz pedaqoji fəaliyyətini təhlil etmək bacarığına malikdir.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Fənn üzrə kollokvium sualları

I KOLLOKVİUM SUALLARI:

1. Azərbaycanda məktəbəqədər müəssisələrin inkişafı tarixindən
2. "Oğuznamələr"də təlim-tərbiyə məsələləri
3. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanı təlim-tərbiyə mənbəyidir
4. Məktəbəqədər kurikulumda əsas anlayışların şərhı
5. Məktəbəqədər təhsildə inkişaf sahələri və onların inteqrasiyası
6. Uşaqların bilik, bacarıq və vərdişlərinin səviyyəsinin dəyərləndirilməsi
7. Təlimdə ideyalıq və əldə olunmuş bilik, bacarıqların həyatla, əməklə əlaqələndirilməsi prinsipləri
8. Təlimdə elmilik və müvafiqlik prinsipləri
9. Təlimdə əyanilik və sistematiklik prinsipləri
10. Məktəbəqədər təhsil kurikulumunun xüsusiyyətləri

II KOLLOKVİUM SUALLARI:

1. Fiziki tərbiyənin məzmunu və vasitələri
2. Uşaq bağçasında əmək tərbiyəsinin məqsədi
3. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların əməyinin planlaşdırılması
4. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların özünəxidmət əməyi və özünəxidmət əməyinin həyata keçirilməsi metodikası
5. Ailədə məktəbəqədər yaşlı uşaqların əmək tərbiyəsinin təşkili.
6. Ekoloji tərbiyənin mahiyyəti və vəzifələri
7. Estetik tərbiyənin məzmunu və metodları
8. Uşaq bağçasında estetik tərbiyənin vasitələri və təşkili
9. Uşaq bağçasında təlim-tərbiyə işlərini planlaşdırmanın funksiyası və planlaşdırmaya verilən tələblər
10. Təlim-tərbiyə işlərinin planlaşdırılmasının məzmunu

XVI. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Məktəbəqədər tərbiyə və təhsil haqqında klassik mütəfəkkirlərin pedaqoji fikirləri
2. Azərbaycanda məktəbəqədər müəssisələrin inkişafı tarixindən
3. Məktəbəqədər müəssisələrdə uşaqların inkişafı, tərbiyəsi və təhsili işinə verilən tələblər
4. Tərbiyənin mütəşəkkil formalarının yaranması.
5. "Oğuznamələr"də təlim-tərbiyə məsələləri
6. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanı təlim-tərbiyə mənbəyidir
7. Məktəbəqədər kurikulumda əsas anlayışların şərhı
8. Məktəbəqədər təhsildə inkişaf sahələri və onların inteqrasiyası
9. Uşaqların bilik, bacarıq və vərdişlərinin səviyyəsinin dəyərləndirilməsi

10. Zehni tərbiyənin başlıca vəzifələri
11. Əmək tərbiyəsinin vasitə və yolları
12. Estetik tərbiyə haqqında anlayış
13. Təlimdə ideyalılıq prinsipi və əldə olunmuş bilik, bacarıqların həyatla, əməklə əlaqələndirilməsi prinsipləri
14. Təlimdə elmilik və müvafiqlik prinsipləri
15. Təlimin inkişafetdirici və tərbiyəedici prinsipləri
16. Təlimdə əyanilik və sistemətiklik prinsipləri
17. Təlimdə fərđi yanaşma, şüurluluq və fəallıq prinsipləri
18. Əqli tərbiyənin əhəmiyyəti və vəzifələri
19. Əqli tərbiyənin məzmun və formaları
20. Əxlaq tərbiyəsinin ümumi əsasları və prinsipləri
21. Məktəbəqədər yaşlı uşaqlarda Vətənə sədaqət və Milli Orduya məhəbbət hissələrinin formalaşdırılması
22. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların insanpərvərlik və ədəb-ərkanlıq ruhunda tərbiyəsi
23. Fiziki tərbiyənin məqsəd və vəzifələri
24. Fiziki tərbiyənin məzmunu və vasitələri
25. Uşaq bağçasında əmək tərbiyəsinin məqsədi
26. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların əməyinin planlaşdırılması
27. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların özünəxidmət əməyi və özünəxidmət əməyinin həyata keçirilməsi metodikası
28. Ekoloji tərbiyənin mahiyyəti və vəzifələri
29. Estetik tərbiyənin məzmunu və metodları
30. Uşaq bağçasında estetik tərbiyənin vasitələri və təşkili
31. Uşaq bağçasında təlim-tərbiyə işlərinin planlaşdırılmasının funksiyası və planlaşdırmaya verilən tələblər
32. Təlim-tərbiyə işlərinin planlaşdırılmasının məzmunu və formaları
33. Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrinin təşkili qaydaları
34. Məktəbəqədər müəssisənin maliyyələşdirilməsi
35. Uşaq bağçasında bayram şənliklərinin əhəmiyyəti
36. Uşaq bağçasında ictimai-siyasi bayramlar
37. Uşaq bağçasında məişət bayramları
38. Bayram şənliklərinin keçirilməsinin pədaqoji şərtləri
39. Məktəbəqədər yaşlı uşaqların həyatında oyunun əhəmiyyəti
40. Uşaq oyunlarının növləri

"Məktəbəqədər yaşlı uşaqlarla təlim-tərbiyə işinin təşkili" fənninin sillabusu 7001001 - "Məktəbəqədər yaş dövrünün inkişafı və təhsili" ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və "Məktəbəqədər yaşlı uşaqlarla təlim-tərbiyə işinin təşkili" fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus İbtidai təhsil və məktəbəqədər təlim kafedrasının 12 fevral 2026-cı il tarixli iclasında (protokol № 10) təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri:

Fənn müəllimi:

dos. A.B.Əliyev

prof.Ş.A.Baxışova